

Informatienota voor de raad

Datum 31 augustus 2022

Onderwerp	Gascontract gemeente Zwolle
Versienummer	V1.1

Portefeuillehouder Paul Guldemon

Informant Aldert Koop
Afdeling Juridische Zaken/ team inkoop
Telefoon 038 498 3217
Email AHW.Koop@zwolle.nl
Bijlagen Geen

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

- 1 De stand van zaken omtrent het contract voor de gaslevering aan de gemeente Zwolle.

Datum 31 augustus 2022

[Toelichting op het voorstel](#)

Inleiding

Aanleiding voor deze informatienota is dat de gemeente Zwolle 29 augustus 2022 een gascontract met gasleverancier Greenchoice heeft getekend ten behoeve van de gaslevering vanaf 1 oktober 2022.

Op 4 juli 2022 is uw Raad voor de laatste keer met een informatienota geïnformeerd over de stand van zaken omtrent het lopende gascontract en de nieuwe situatie die was ontstaan als gevolg van het 5e EU sanctiepakket (9 april 2022). Op grond daarvan heeft het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) gesteld dat bestaande lopende contracten met Russische partijen voor 10 oktober 2022 moeten zijn beëindigd. Dit sluit aan op de wens van het college dat we als gemeente Zwolle zo snel en verantwoord als mogelijk onafhankelijk willen worden van Russisch gas. Zoals toegezegd wordt u in deze informatienota geïnformeerd over de ontwikkelingen na 4 juli 2022 en de huidige stand van zaken.

Kernboodschap

Zo snel en verantwoord als mogelijk onafhankelijk worden van Russisch gas waarbij we gezamenlijk optrekken met het Rijk en gemeenten.

Toelichting

Wij zullen in stappen afscheid nemen van het Russisch gas. De eerste stap daarin is het ontbinden van het huidige contract met Gazprom Energy Ltd (Gazprom), inmiddels "SEFE" genaamd. Daarmee is nog niet gegarandeerd dat wij nu helemaal geen Russisch gas meer afnemen. Gasleveranciers sluiten via de beurs TTF-ENDEX gascontracten voor hun klanten af en hebben daarbij geen zicht of invloed op waar het ingekochte gas vandaan komt.

Wanneer je het hebt over de beëindiging van het contract voor de levering van gas is daar automatisch aan verbonden dat een nieuw contract moet worden aanbesteed. Net als bij de aanbesteding van eerdere energiecontracten is het voor andere overheden mogelijk om aan te sluiten bij de aanbesteding die daarvoor nodig is. Momenteel maken 18 partijen gebruik van deze gelegenheidssamenwerking onder de naam "Zwols energiecollectief". Dat zijn voor het merendeel gemeenten uit de regio, de provincie en enkele gemeente gerelateerde partijen. Belangrijkste uitgangspunt bij de aanpak was dat de gasleverantie aan de deelnemers van het energiecollectief gewaarborgd bleef.

1. Aanbestedingsprocedure

Het is ondoenlijk om in 6 maanden een normale aanbestedingsprocedure te doorlopen voor de levering van gas vanaf 1 oktober 2022. Bovendien bestond het risico dat er geen inschrijvingen zouden komen en we geen gascontract meer zouden hebben. Daarom is er voor gekozen om in dit geval een "onderhandelingsprocedure zonder voorafgaande bekendmaking" te doorlopen. Daarbij werd een beroep gedaan op "dwingende spoed" zoals vastgelegd in de Aanbestedingswet 2012. Deze aanpak zou kunnen worden gebruikt voor een periode van circa 15 maanden tot eind 2023. Deze termijn is ook gekozen omdat de nieuwe gasleverancier alle aansluitingen moet overzetten en haar administratie daarop moet inrichten. Dat laat je een bedrijf niet voor een paar maanden doen. In diezelfde periode kan dan ook een normale aanbesteding worden doorlopen voor een gasleverantie contract vanaf 2024 en verder.

2. Nieuw gascontract

Onze huidige leverancier van elektriciteit (Greenchoice) is ook gasleverancier. Daarom is besproken of het 'Zwols energiecollectief' de gaslevering bij hen zou kunnen afnemen. Greenchoice was bereid om

Datum 31 augustus 2022

de leden van het energiecollectief over te nemen als klant; maar niet onder de zelfde voorwaarden en zelfde tarieven die met Gazprom waren overeengekomen.

De vervolgesprekken met Greenchoice hebben uiteindelijk geleid tot een aanbieding voor de periode 1-10-2022 t/m 31-12-2023. Het aantal zogeheten clicks, waarbij tussentijds een zo gunstig mogelijke leverprijs kan worden vastgesteld, is maximaal 4 per kalenderjaar. De gasproductie van Greenchoice is bosgecompenseerd in de vorm van het aanplanten en beschermen van bomen in buitenlandse bosprojecten. Ook binnen Nederland wordt op basis hiervan bos beschermd.

3. *Publicatie gunning gascontract*

Via Tenders is het voornemen tot gunning aan Greenchoice gepubliceerd. Marktpartijen hadden een periode van 20 kalenderdagen om bezwaar te maken. Bij geen bezwaar kon worden overgegaan tot ondertekening van overeenkomsten tussen de verschillende deelnemers van het energiecollectief en Greenchoice. Ook het contract met Gazprom kon in dat geval worden opgezegd.

Eind juli liep de procedure af en was er geen bezwaar gemaakt tegen de gunning aan Greenchoice voor de levering van gas vanaf 01-10-2022 t/m december 2023. De gemeente Zwolle heeft het contract met Greenchoice op 29 augustus 2022 ondertekend.

4. *Opzegging Gazprom/ SEFE*

Sinds 1 augustus 2022 is de naam van Gazprom Marketing & Trading Retail Ltd veranderd in SEFE Marketing & Trading Retail Ltd. Gazprom Energy is nu SEFE Energy (Securing Energy for Europe) GmbH

Eind juli heeft Gazprom/ SEFE (SEFE) de beëindiging van de overeenkomst betreffende de levering van aardgas van de leden van het energiecollectief en dus ook van Zwolle ontvangen. Hoewel SEFE begrip had voor de positie van de Gemeente Zwolle stemde SEFE niet in met de opzegging. Dit omdat SEFE volgens haar niet langer onder zeggenschap zou staan van PJSC Gazprom, het Russische energiebedrijf waarin de staat een meerderheidsbelang heeft en het hoofdkantoor in de Russische Federatie heeft.

Nysingh advocaten (stadsadvocaat) heeft dit onderzocht en geconcludeerd dat er weliswaar verandering van naam en zeggenschap heeft plaatsgevonden, maar niets erop wijst dat in het eigendom iets veranderd is. Deze mening werd ook door het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) gedeeld. Op basis van deze informatie is richting SEFE gereageerd naar aanleiding van het niet accepteren van de opzegging.

Na verschillende overleggen tussen SEFE en het Ministerie van EZK heeft SEFE onlangs besloten de beëindiging van de overeenkomst te accepteren.

Consequenties

Het lopende contract met Gazprom is voor de door het Ministerie van EZK gestelde datum van 10 oktober 2022 beëindigd. De opzegging heeft niet geleid tot een juridische procedure en ook niet tot een claim.

Voor de periode van 1-10-2022 t/m 31-12-2023 ligt er een contract voor de levering van gas door Greenchoice. De gasprijzen zijn ongunstiger dan in het lopende contract met Gazprom als gevolg van het nieuw af te sluiten contract en de hogere prijzen op de gasmarkt. Na het vaststellen van de prijs van het gas bij aanvang van het contract zijn er nog 4 clicks mogelijk voor het tussentijds kiezen van zo gunstig mogelijke leverprijzen.

Datum 31 augustus 2022

Financiën

De grootste kostenpost door het nieuwe gascontract wordt gevormd door de gasprijs die berekend gaat worden. Het contract is gebaseerd op een jaarlijks gasverbruik van ca. 600.000 m³ met een marge van + en - 15%. Het uiteindelijke verbruik is afhankelijk van het weer in combinatie met energiebesparende maatregelen zoals het lager zetten van de thermostaat.

1. Meerkosten gas 2022

Zoals in de vorige informatienota al werd aangegeven vallen de financiële gevolgen van een ontbinding van het gasleverantie contract per oktober 2022 mee. Dit omdat de consequenties maar één kwartaal beslaan. De totale meerkosten voor het vierde kwartaal 2022 zijn geraamd op € 200.000. Deze meerkosten zijn direct een consequentie van de verplichte beëindiging van het gascontract zoals opgelegd vanuit het Ministerie van EZK.

2. Meerkosten gas 2023

Volledigheidshalve moet worden opgemerkt dat ons oude contract met Gazprom/ SEFE per 1 januari 2023 verlengd moest worden. Daarvoor moesten ook de tarieven opnieuw worden vastgesteld. Aannemelijk is dat de tarieven voor 2023 binnen het voormalige contract met Gazprom/ SEFE, als gevolg van het beperken van de gasleveranties door Rusland, aanzienlijk hoger waren geweest. Zeer waarschijnlijk vergelijkbaar met de tarieven die nu voor 2023 zijn afgesloten bij Greenchoice. De maatregelen vanuit het Ministerie van EZK spelen daarbij geen rol.

De kosten voor 2020 en 2021 bedroegen per jaar totaal gemiddeld € 190.000. De meerkosten voor de gasleverantie in 2023 zijn geraamd op globaal € 500.000 (all-in) gebaseerd op de autonome verhoging van de gasprijs. De totale kosten zijn uiteindelijk afhankelijk van het gastarief en het gasverbruik als gevolg van het weer en energiebesparende maatregelen.

3. De begroting

Bij het voorjaarsmoment 2022 is rekening gehouden met een bandbreedte aan kosten waarbinnen de energieprijzen voor gas, elektra en warmte zich zouden kunnen gaan ontwikkelen. Daarbij werd al rekening gehouden met substantieel hogere kosten voor de gasleverantie ten opzichte van de gasprijs in het lopende contract. De meerkosten voor energie worden echter primair veroorzaakt door stijgende elektriciteitsprijzen. De tarieven van elektra bewegen zich nog binnen de voorziene financiële bandbreedte.

Ten opzichte van 2021 stijgen de energiekosten van € 2,3 miljoen richting de € 4,9 miljoen. Een stijging van € 2,6 miljoen, een deel hiervan heeft betrekking op de gebruikers van gemeentelijke panden. Het netto nadeel op de gemeentelijke begroting komt naar verwachting uit op € 1,3 tot € 1,5 miljoen. In de eerste beleidsrapportage van 2022 hebben we voor de stijgende energieprijzen een stelpost in de begroting opgenomen van € 1,5 miljoen. Bij de tweede beleidsrapportage nemen we de verdeling van de stelpost naar de betreffende begrotingsprogramma's mee.

Bij de begroting 2023 (najaar 2022) vindt een actualisering plaats van de prijsontwikkelingen en bespreken we het handelingsperspectief voor 2023.

Datum 31 augustus 2022

4. Europese energiemarkt

De hoge gasprijs is het gevolg van de verminderde aanvoer van Russisch gas. De hoge elektriciteitsprijs heeft voor een groot deel te maken met de manier waarop in Europa de energiemarkt gereguleerd is. Hoewel we daar niet op vooruit kunnen lopen willen we volledigheidshalve melden dat op Europees niveau maatregelen worden voorbereid om in te grijpen op de energiemarkt. Eén van die maatregelen is ontkoppeling van de gas- en elektriciteitsprijs. Die ontkoppeling kan leiden tot een flinke daling van de elektriciteitsprijs.

Communicatie

Met de partners van het energiecollectief vindt binnenkort afstemming plaats over de actuele situatie en de aanpak van de aanbesteding van nieuwe energiecontracten.

Vervolg

Tweede Kamer

De door EZK gehanteerde termijn van 10 oktober voor de beëindiging van contracten is inmiddels onder druk van de 2^e kamer door Minister Jetten verzet naar 1 januari 2023. De minister wil eerst een "nadere duiding" van de Europese Commissie over de gevolgen van de sanctiemaatregel tegen SEFE. Gemeenten en andere overheden en instellingen die het nog niet gelukt is om een andere energieleverancier te vinden, krijgen drie maanden uitstel. Zij moeten nu per 1 januari 2023 zijn overgestapt.

Contractuele situatie partijen energiecollectief

SEFE (voorheen Gazprom) heeft de opzegging van overeenkomst geaccepteerd en als zodanig kunnen en willen we niet meer terug naar SEFE. Inmiddels hebben we een contract met Greenchoice gesloten.

VNG

In VNG verband trekt de gemeente Zwolle samen met andere leden op om de meerkosten van het verplicht afbreken van het contract met Gazprom/SEFE vergoed te krijgen. Onze inzet is een vergoeding van het bedrag van € 200.000 door het ministerie van EZK.

Maatwerkregeling

In de beslisnota 'Handelingsperspectief prijsstijgingen in 2022' hebben we aangegeven een regeling uit te werken om maatwerk te kunnen leveren aan gesubsidieerde instellingen die aantoonbaar kunnen maken dat de problemen als gevolg van prijsstijgingen niet zelf zijn op te vangen.

Verduurzamen gemeentelijk vastgoed

Voor de lange termijn is het omwille van het milieu maar ook in verband met de structurele kosten van belang om het gemeentelijke vastgoed te verduurzamen. De afgelopen jaren heeft de afdeling Vastgoed al diverse maatregelen genomen om het gemeentelijk vastgoed te verduurzamen. En ook bij de realisatie van bijvoorbeeld een nieuw gebouw zoals de WRZV Hal is duurzaamheid in meerdere vormen een uitgangspunt geweest.

Datum 31 augustus 2022

Momenteel wordt de laatste hand gelegd aan de “Routekaart Verduurzaming Maatschappelijk Vastgoed” die voor het einde van 2022 ter besluitvorming zal worden aangeboden.

Openbaarheid

Openbaar

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

Voorzitter, Peter Snijders

Secretaris, Dick Emmer